

Zondag 1 september 2019
TivoliVredenburg - Grote Zaal - 20.00 uur
Slotconcert Festival Oude Muziek
Serie Barok & Klassiek

VOX LUMINIS / **LIONEL MEUNIER**

DOMENICO SCARLATTI'S **STABAT MATER**

Zsuzsi Tóth, Stefanie True, Caroline Weynants & Victoria Cassano sopraan
Alexander Chance & Jan Kullmann alt
Robert Buckland, Raffaele Giordani tenor
Lionel Meunier, Sebastian Myrus bas
Bart Jacobs orgel
Ricardo Rodriguez Miranda viola da gamba
Sarah Ridy harp
Simon Linné theorbé

Alessandro Scarlatti 1660-1725
Toccata aperta d'organo

Domenico Scarlatti 1685-1757
Te Deum laudamus
Donate K. 61 in a
Salve regina

Alessandro Scarlatti
O morte, agli altri fosca, a me serena

Domenico Scarlatti
Sonate K.87 in b
Miserere
Fuga K.58 in c
Stabat mater

Iedereen heeft wel eens een klavierstuk gehoord van Domenico Scarlatti, want hij componeerde maar liefst 555 fenomenale sonates. Maar wie kent zijn vijftien opera's, de tientallen aria's, duetten en cantates, of de oratoria en andere geestelijke werken? Domenico Scarlatti was in de eerste plaats een erfgenaam van de Napolitaanse en Romeinse muziektradities waarvan vocale muziek een essentieel onderdeel was. Zijn originele, moderne klaviersonates overschaduwden een belangrijk deel van zijn oeuvre, een deel dat op het eerste gezicht misschien ook conventioneeler is en daarom als minder interessant wordt beschouwd. Maar is dat wel terecht?

We weten erg weinig over Domenico's educatie. Was vader Alessandro zijn enige leraar? Zijn professionele carrière begon in elk geval vroeg. Als zestienjarige was Domenico al organist van de hofkapel in Napels. Na een verblijf in Florence verhuisde hij naar Rome, waar opera-huizen, kerken en privésalons – vaak in de huizen van kardinalen – rivaliseerden met concerten, theater en ander vermaak. Hier werden Corelli en Händel toegejuicht. Domenico raakte al snel bekend als klaviervirtuoos. Hij nam deel aan een muzikaal duel met Händel: volgens de overlevering won Scarlatti op het klavecimbel, Händel op het orgel.

Tot hij naar Portugal vertrok, was Scarlatti van 1713 tot 1719 kapelmeester van de Cappella Giulia in Rome. Het is verleidelijk om te denken dat zijn geestelijke muziek uit deze periode dateert, maar we weten dat hij in Lissabon en later in Madrid ook als kerkmusicus actief was. Precieze datering van deze werken is daarom niet mogelijk, ook omdat de stijl voor het grootste deel archaisch is, verbonden met de polyfonie tradities uit het verleden.

Het beroemdste geestelijke werk van Domenico is het *Stabat mater*, dat in talloze manuscriptkopieën is overgeleverd. Alles wijst er op dat dit werk was gecomponeerd voor de Cappella Giulia. De vocale structuur is verrassend: geen dubbelkoor, geen solo met ripieno, maar een ensemble van tien stemmen. Vergeleken met andere grote *Stabat maters* uit die periode – van bijvoorbeeld Pergolesi of Vivaldi – blijft Scarlatti's wat donkere, meditatieve zetting dicht bij de tekst.

Scarlatti's *Miserere* stond zeker op het repertoire van de Cappella Giulia. De stijl is totaal anders: vier stemmen zonder continuo wisselen gregoriaanse verzen af. Deze strenge, eenvoudige stijl plaatst dit *Miserere* in de traditie van de pauselijke kapel en volgt de lijn van Allegri's beroemde zetting. Domenico laat zien dat hij wel degelijk in de *stile antico* kon componeren, een stijl die op dat moment allesbehalve uitgestorven was.

Het *Salve regina* is ongedateerd, maar stamt wellicht uit Scarlatti's Napelse periode – het past in elk geval in de Napolitaanse tradities van Maria-verering. Ook de originele bezetting met castraten is typisch Napolitaans.

Het *Te Deum* componeerde Scarlatti misschien in Portugal. Opnieuw is de stijl totaal anders: nu is er een echt dubbelkoor, dat zingt volgens het principe van vraag en antwoord.

Vox Luminis

Het Belgische Vox Luminis is een solistenensemble met een zeer internationale bezetting, dat zich richt op vocale muziek uit de zestiende tot en met de achttiende eeuw. De meeste leden van het ensemble leerden elkaar kennen op het Koninklijk Conservatorium in Den Haag. Het ensemble opereert zelfstandig maar werkt ook samen met instrumentale groepen zoals Les Muffatti. Bij het label Ricercar verschenen meerdere enthousiast ontvangen cd's, waaronder een opname van Schütz' *Musikalische Exequien*, en een cd getiteld *English Royal Funeral Music*, waarop muziek van onder anderen Purcell te horen is. Tijdens het Festival Oude Muziek Utrecht 2015 was het ensemble *artist in residence*.

Lionel Meunier geniet tegenwoordig internationale bekendheid als dirigent en artistiek leider van het ensemble Vox Luminis, dat hij oprichtte in 2004. Doordrongen van muziek sinds zijn prille jeugd begint Meunier zijn opleiding in Clamecy, zijn geboortestad in Frankrijk. Hij studeert er notenleer, blokfluit en trompet en vervolgt zijn studies aan het IMEP (Institut Supérieur de Musique et de Pédagogie) in het Belgische Namen, waar hij cum laude slaagt. Zijn docenten zijn Tatiana Babut du Marès en Hugo Reyne.

Nadien besluit hij de voorkeur te geven aan zijn vocale ontplooiing onder begeleiding van Rita Daems en Peter Kooij aan het Koninklijk Conservatorium in Den Haag. Deze periode markeert het begin van zijn loopbaan als zanger en solist, waarin hij door verschillende ensembles wordt gevraagd: Collegium Vocale, het Choeur Mondial des Jeunes, Arsys Bourgogne, Amsterdam Baroque Choir, het Choeur de Chambre de Namur, de Favoriti de la Fenice, les Solistes du Choeur de Chambre de Namur, Capella Pratensis en de solisten van de Nederlandse Bach Vereniging. Meunier wordt de laatste jaren frequent aangezocht door diverse Europese ensembles, zowel als coach, dirigent en artistiek leider.